

האומר: דונו דני, התחזקו חביותי — יש בו משום דרכי האמורי.

רבי יהודה אומר: אין דין אלא לשון עבודה זרה ממש. שנאמר [עמוס ח] "הנשבעים באשמת שמרון ואמרו חי אלהיך דין", וחייב עליו משום קורא בשם עבודה זרה.

האומר לעורב צרה, שהוא לחש לעורב, לפי שהוא חושב שהעורב מבשר בשורות ולעורבתא שריקו והחזירי לי זנביך לטובה — יש בו משום דרכי האמורי.

האומר: שחטו תרנגול זה שקרא ערבית, כעורב, ושחטו תרנגולת שקראה גברית, כתרנגול — יש בו משום דרכי האמורי⁽⁹⁹⁾.

ב. לאדרא, עצם של דג שנתקע בושט, לימא הכי: ננעצתא כמחט, ננעלתא כתריס, שייא שייא. רד רד.

האומר: גד גדי התמזל מזלי, ופנוק לא, ואל תתעייף אשכני ובושכני יום ולילה — יש בו משום דרכי האמורי.

רבי יהודה אומר: גד אינו אלא לשון עבודה זרה, שנאמר [ישעיהו סה] "הערכים לגד שלחן".

הוא בשמה והיא בשמו [שמחליפים שם האיש בשם האשה כלילה משום נחוש] — יש בו משום דרכי האמורי.

ג] והגר"א חולק בתוקף וראה ט"ז. אלא שצריך להבין מה הטעם והסיבה לשוחטה, שהרי הרמ"א [קעח, א] פסק [ומקורו ממהרי"ק שורש פח, שהאריך לבאר דין זה] שאיסור דרכי האמורי נאמר על שני דברים: חוקים, והיינו דברים בלי סיבה הגיונית ותועלת מובנת, והם נעשים רק כמסורת ואמונה בכוחם וכשהם דרכי הגויים יש בכך שמץ עבודה זרה. ו"חוקות התועבות" שהם מנהגי פריצות ופריקת עול ומעשים מכוערים. ואם כן לשחוט תרנגול שקרא ערבית ותרנגולת שקראה כתרנגול שהוא חוק בלי הגיון, צריך להיות אסור ואיך צוה רבי יהודה החסיד לעשות כך?

אבל המהרי"ל [קיא] הוסיף לבאר הסבר מדוע יש לשוחטה, משום שכל שינוי בטבע שרואים באדם או בעל חי שנעשה לו מעשה משונה אפילו לטובה [כגון שנוולד לו כמה בנים בבת אחת וכדומה] יש לחשוש שמא קרב קיצו או נגזרה עליו גזירה, ומפני זכויות שיש לו או כדי לעשות תכליתו בעולם נעשו לו מעשים משונים למהר את ההנהגה שנגזרה עליו, ולכן

החסיד [ראה להלן]. ולפי גירסא זו צריך להבין מה החילוק בין שתי הסגולות האלו לשאר הסגולות המותרות? [הגר"א שם העיר כן]. אבל המהרי"ל בליקוטים [הובא ברבי עקיבא איגר יו"ד שלו, א] מבאר שיש מעלה בסגולות אלו, וכתב שבזמן הזה אסור לנסות את סגולות ורפואות התלמוד והם לא יועילו [וראה לעיל כמה סיבות לכך], חוץ משתי הסגולות למי שבלע עצם שהוא לחש בדוק ומנוסה. ורבי עקיבא איגר מביא [שם] שתי גירסאות בנוסח הלחש ואופן עשייתו.

99. הבית יוסף [יו"ד קעט] תמה שרבי יהודה החסיד צוה בצואתו [ג] לשחוט תרנגולת שקראה כתרנגול? וכתב שהוא גרס בכל הסוגיא אין בו משום דרכי האמורי וכן כתב הגר"א [שם, ח]. אבל המהרי"ל [קיא] כתב שהוא סובר שכל האיסור בדברים הנעשים כדרכי האמורי הוא דוקא כשהוא אומר בפה שעושה מחמת סיבה מסוימת, אבל לעשות את המעשה בלי לפרש את הסיבה מותר. וכך פסק הרמ"א [שם],